

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

V půlročním období od minulého čísla se jistě udála řada událostí v odborných aktivitách, rozvoji technologií, regulovaném prostředí pro fungování laboratorní medicíny i ve vzdělávacích a společenských aktivitách komunity laboratorních pracovníků.

Alespoň vybrané budou reflektovány v tomto čísle.

Chtěl bych vypíchnout dva články, které se dotýkají rámce, ve kterém se laboratorní medicína v ČR bude letos (v příštích letech) pohybovat.

Úhradová vyhláška na letošní rok je komentována paní doktorkou Ambrožovou. Edukativní shrnutí faktů i principů vyhlášky považuji za užitečné a dovolím si poukázat na několik aspektů, které ať jsou chtěné či nikoliv, považují za pozitivní.

Systémová (ekonomická) motivace rozvoje ve sféře nemocničních i ve sféře ambulantních laboratoří:

Nemocnice (na rozdíl od ambulantního sektoru) jsou konečným poskytovatelem péče a mají data k tomu, aby mohly posoudit, jaká úroveň a služby laboratorního komplementu nejvíce přispívají k efektivitě (kvalitě) jejich zdravotních služeb (např. přesnost diagnóz, vyhodnocení terapie, délka hospitalizace, rehospitalizace, reoperace, ...). Úhrada za komplement v rámci DRG jim tedy dává možnost nastavovat služby komplementu k dosažení maximální kvality za dané ohodnocení. Stejně tak fixace plateb, a tedy i objemu služeb v rámci ambulantní úhrady zajišťuje, že nemocnice jsou motivovány tyto služby udržet a zároveň se nesoustředit na jejich nepřiměřený rozvoj na úkor hlavního poslání – lůžkové péče.

Samostatné laboratoře jsou ve svém rozvoji maximálně motivovány vytvořeným konkurenčním prostředím (na rozdíl od nemocničních). To však může fungovat pouze za podmínky, že úhrada je shodná pro všechny posky-

tovatele. Původní limitace úhrady pouze ve vazbě na minulou výši (referenční období) úhrady na unicitního pojištění vytvářela značné rozdíly mezi subjekty, protože ty vstupovaly do konkurence s jinými vstupními hodnotami na unicitního pojištění, tzv. PURO. Zavedením minimální hodnoty úhrady za jeden výkonový bod se však postupně tento hendikep odstraňuje. PURO se srovnává u subjektů, které poskytují obdobnou šíři laboratorních služeb.

Stabilita principů úhrady laboratorní medicíny. Byť dochází k postupnému ladění principů úhrady a každoroční přetahované o míru nárůstu úhrady, lze konstatovat, že úhrada je již řadu let předvídatelná a umožňuje všem laboratořím vytvářet i dlouhodobější strategie zlepšování.

Druhé téma, které ovlivňuje prostředí, ve kterém se budeme muset pohybovat (jak poskytovatelé, tak výrobci), je nařízení EU o diagnostických a zdravotnických prostředcích in vitro (IVDR). Nařízení je téměř dva roky staré a běží přechodná období. Objevují se obavy o výpadcích některých dodávek, prodloužení vývoje a uvolňování na trh nových biomarkerů a technologií, možného vlivu na ceny a ohrožení menších producentů. Věřím, že to nebude tak pesimistické, existují jiné trendy, které jdou opačným směrem, ale určitě se vyplatí tuto oblast sledovat.

Tématu se bude věnovat ve svém sdělení paní Ing. Lochmanová.

V tomto čísle se nedostane na má oblíbená témata AI a informační bezpečnost (NIS2). Bude jim však věnována pozornost v září na Sympoziu klinické biochemie FONS 2024 a připravíme články do podzimního čísla.

Přeji poučné počtení.

Zdeněk Jirsa